

Hoe Zwijndrecht en haar partners de leefomgeving van haar jeugd versterkt

Van een idee naar een organisatie met de juiste instrumenten

In vijf stappen van een droom naar impact

Grote uitdagingen in gemeente Zwijndrecht

Zwijndrecht is een ambitieuze gemeente met forse uitdagingen op verschillende gebieden. Zo is er meer dan gemiddeld sprake van problematiek waar hulpverlening bij nodig is. De gemeente ziet hierin een gezamenlijke uitdaging met partners vanuit onderwijs, opvang, welzijn en zorg. Hierbij ligt de nadruk op preventie, een integrale aanpak en normaliseren. Om die uitgangspunten vorm te geven in de praktijk is een gedeelde taal en aanpak cruciaal. Dit begint bij een gedeelde visie.

Welke stappen zijn gezet en hoe zien de volgende stappen eruit?

Deze visie heeft geleid tot een Samenwerkingsagenda van de OOGO+ organisaties en een bijbehorende (communicatie)strategie om hier een concrete invulling aan te geven.

Deze samenwerking is later verankerd in een convenant. In de komende tien jaar moeten deze visie en bijbehorende werkwijze gemeengoed worden in de OOGO+ organisaties.

2022
Samenwerkingsagenda opgesteld door kwartiermaker, omarmd door OOGO+

2023
(Communicatie)Strategie opgesteld voor bestuurders en professionals van de OOGO+ organisaties

2024
Convenant voor de jeugd in Zwijndrecht met de stuurgroep van het OOGO+ in de lead

2025
Instrumenten voor en overdracht aan stuurgroep, schakelgroep en bredere laag cultuurdragers

2034
Het gedachtegoed van het convenant is regulier onderdeel van de werkwijze van de OOGO+ organisaties in 2034 (einde looptijd convenant)

Waarom is dit een complex probleem?

Samenwerkingsagenda als antwoord op een divers speelveld rondom de jeugd

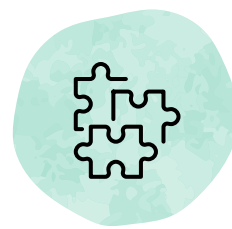
Er zijn veel verschillende organisaties die hulp bieden aan de meest kwetsbare jongeren in Zwijndrecht. Daardoor is er een complex speelveld ontstaan rondom de jeugd van organisaties met elk hun eigen werkwijze, taal en stukje verantwoordelijkheid. Dit speelveld bestaat uit onderwijs- en opvangorganisaties, de gemeente, en zorg- en welzijnsorganisaties. Deze organisaties hebben de gedeelde Samenwerkingsagenda 'Kinderopvang, onderwijs, jeugd' (SWA) opgesteld voor alle jeugd in Zwijndrecht. Deze bevat een droom, leidende principes en een visie.

Deze visie hebben we geoperationaliseerd in drie kernelementen waar de organisaties op in moeten zetten:

Versterken leefomgeving:

In Zwijndrecht zetten we welzijn en welbevinden in het dagelijks leven van ouders, opvoedondersteuners, kinderen en jongeren centraal. Dat betekent het versterken van de leefomgeving en de basis waar kinderen opgroeien: thuis, op de kinderopvang, op de school, in de wijk. Plekken waar professionals goed gefaciliteerd worden om kinderen en gezinnen laagdrempelig te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Normaliseren:

Dit betekent ook dat tegenslagen bij het leven horen, dat gedrag wat we niet direct begrijpen erbij hoort, dat professionals zich bewust zijn van hun eigen rol en kijken naar de context van kinderen en jongeren – op alle leefgebieden. We investeren in een inclusieve omgeving waarbinnen elk kind, elke jongere zich welkom en veilig voelt.

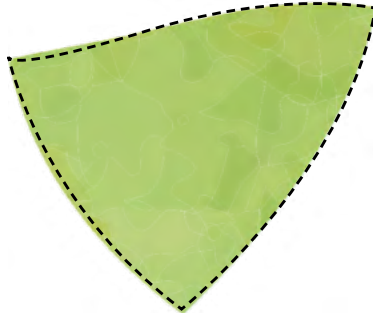

Slimmer samenwerken:

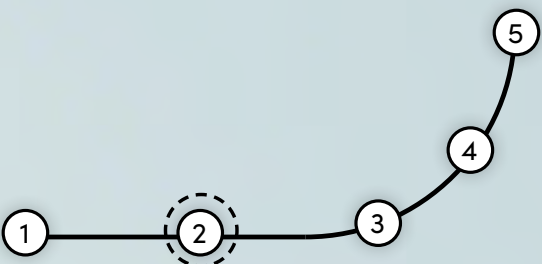
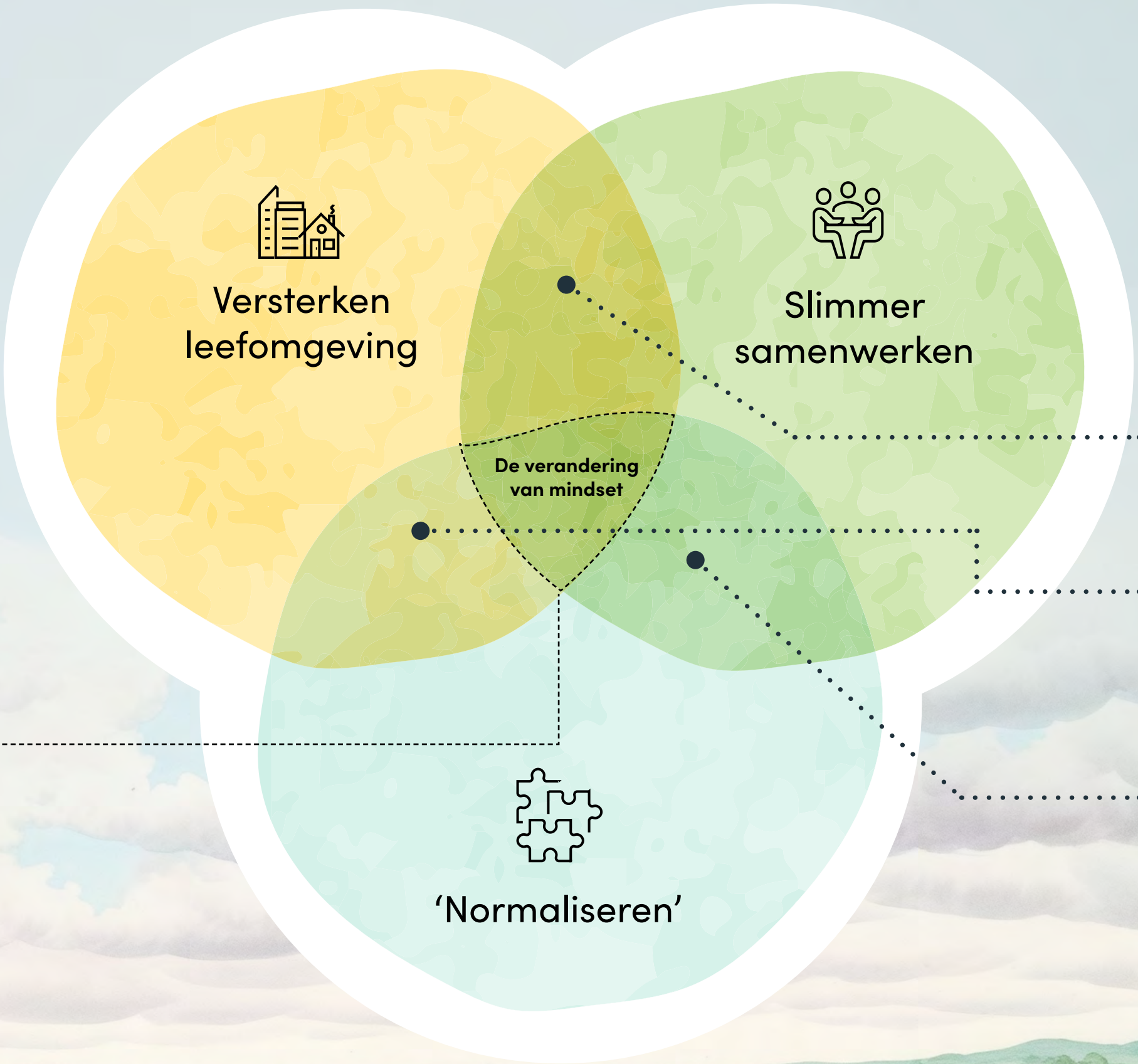
Om dat vorm en inhoud te geven is een integrale aanpak noodzakelijk, waarbij alle maatschappelijk partners elkaar begrijpen en dezelfde taal spreken. Domein overstijgende samenwerking op basis van de leefwereld, met heldere samenwerkingsafspraken en rolverdeling, met aandacht voor alle leefgebieden. Om dat te bereiken geloven we in structureel dialooggericht (samen)werken, met elkaar en met gezinnen.

Structureren van een droombeeld

De overkoepelende (communicatie)strategie
Er was een overkoepelende (communicatie)strategie nodig om de droom, visie en leidende principes uit de SWA te vertalen naar concrete acties, doelgroepen, instrumenten en fasering. Met het operationaliseren van de visie uit de SWA kwamen we tot de conclusie dat de drie kernelementen met elkaar samenhangen, maar dat als slechts twee van de drie elementen werden bereikt, de uitkomst negatief zou zijn. Alleen als aan alle drie tegelijk wordt gewerkt, worden de ambities uit de SWA waargemaakt.

De verandering van mindset:
Professionals gaan op de lange termijn fundamenteel anders kijken en handelen

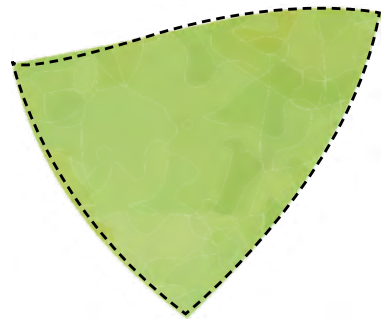

- Versterken van de sociale basis
Let op dat de mate van zorg juist niet toeneemt
- Veranderen van professionele aanpak
Let op op dat kinderen niet uit het oog worden verloren
- Hebben van een maatschappelijke discussie
Let op dat de boventoon niet over tegenstrijdige belangen gaat

Een concept dat zorgt voor beweging

Meer perspectief voor professionals

De (communicatie)strategie maakt de weg naar de droom concreet door het bieden van een koers en handvatten voor bestuurders en professionals die dagelijks met de jeugd werken. Hierbij draait het om het bieden van 'meer perspectief': het telkens net even anders kijken en handelen dan dat je gewend bent. Zo kan er een beweging ontstaan bij professionals die hun denken en doen verandert. Bij deze strategie hoort ook een herkenbare en aansprekende stijl. Deze stijl legt de verbinding tussen de verschillende organisaties in hun communicatie met elkaar over de jeugd.

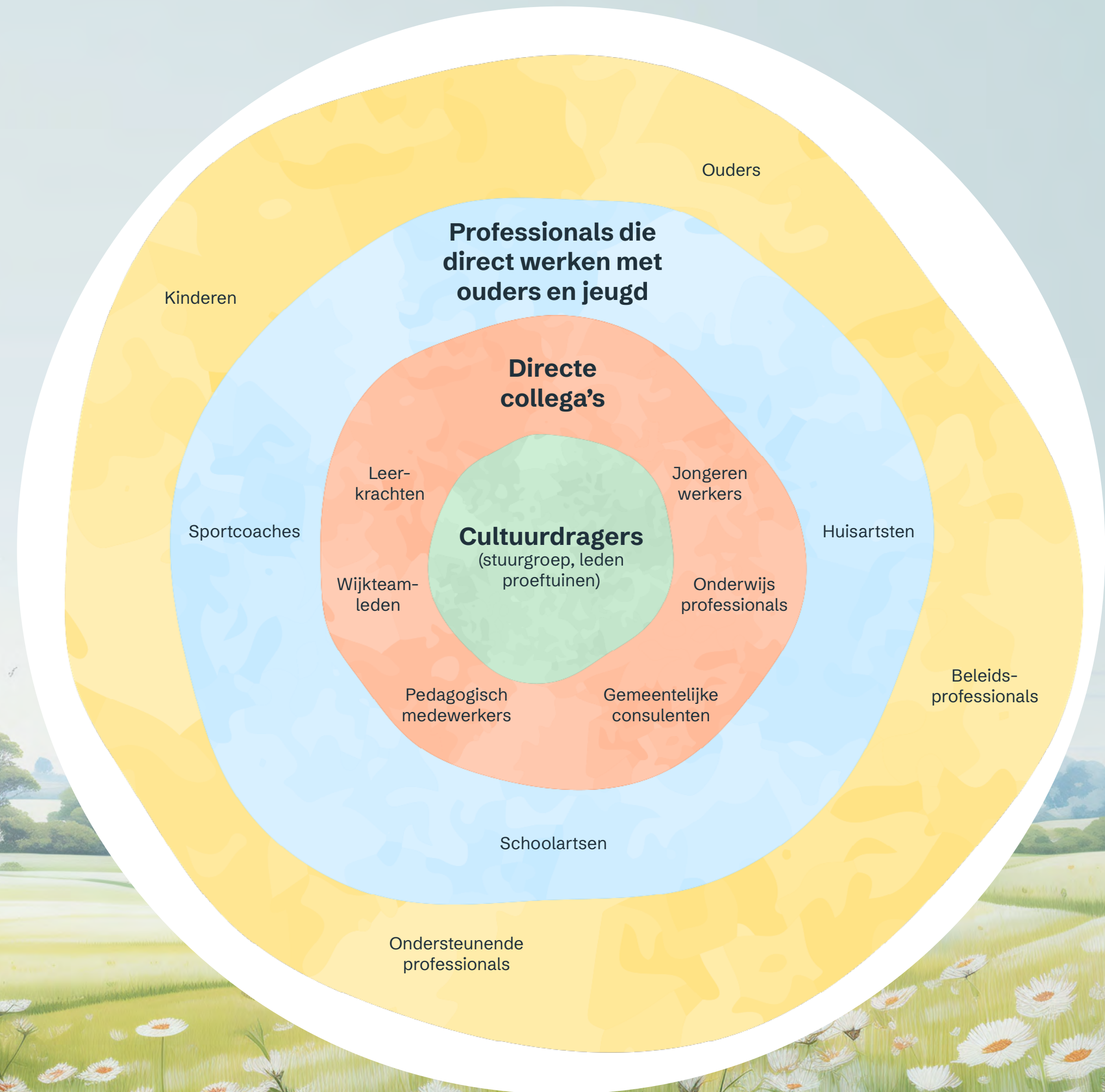
De verandering van mindset:
Professionals gaan op de lange termijn fundamenteel anders kijken en handelen

De samenwerking verbreden

Aan de slag op verschillende lagen

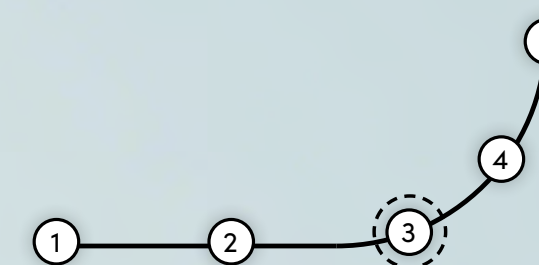
De Samenwerkingsagenda (SWA) maakte samenwerking tussen de verschillende organisaties op hoofdlijnen mogelijk. Bestuurders en directieleden van deze organisaties overleggen regelmatig in het OOGO+. Daarnaast is er een stuurgroep gevormd met afgevaardigden van een aantal OOGO+ organisaties. Ook de professionals op de werkvloer wisten elkaar steeds beter te vinden. Zij gingen bijvoorbeeld in drie proeftuinen aan de slag met vragen over het ontschotten van de samenwerking, het verbinden van professionals over organisaties heen en het creëren van een taalrijke omgeving. Zo werd een netwerk binnen alle organisaties geactiveerd die al werkten voor en met de jeugd in Zwijndrecht, maar nu ook elkaar wisten te vinden en in de eigen organisatie deze vraagstukken konden agenderen.

De samenwerking verankeren

De volgende stap via een convenant

In 2024 hebben de OOGO+ organisaties hun samenwerking bestendigd door het convenant 'Voor alle jeugd in Zwijndrecht' te ondertekenen. In dit convenant zijn de elementen uit de Samenwerkingsagenda overgenomen en hebben de aangesloten organisaties zich ook gecommitteerd aan drie heldere doelstellingen die de gezamenlijke droom concreet maken. Het maakt het ook mogelijk om een startbeeld voor elk doel op basis van bestaande data en informatie (over onder andere thuiszitters en afgegeven indicaties voor jeugdhulp) te presenteren. Net als 'klantreizen' van veelvoorkomende scenario's bij jonge thuiszitters en welke keuzes gemaakt kunnen worden.

Convenant

Het convenant is in oktober 2024 ondertekend door de OOGO+ organisaties. Hierin worden drie doelen voor 2030 gesteld: een trendbreuk bewerkstelligen in de jeugdhulp, geen langdurig thuiszitters meer, en geen jongeren meer die de regio uitgaan voor opvang of onderwijs.

Startbeelden

De startbeelden geven per doel een overzicht van beschikbare data en zorgen ervoor dat organisaties dezelfde taal spreken en met dezelfde blik naar de doelen kijken.

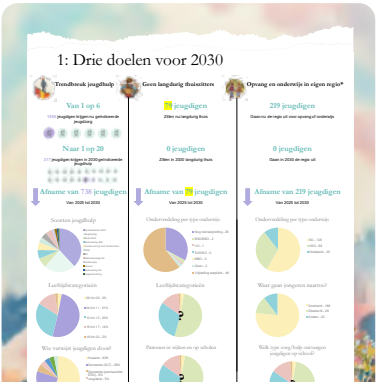
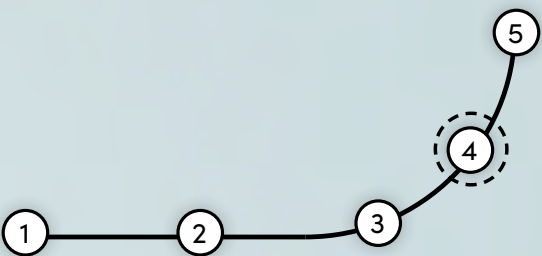
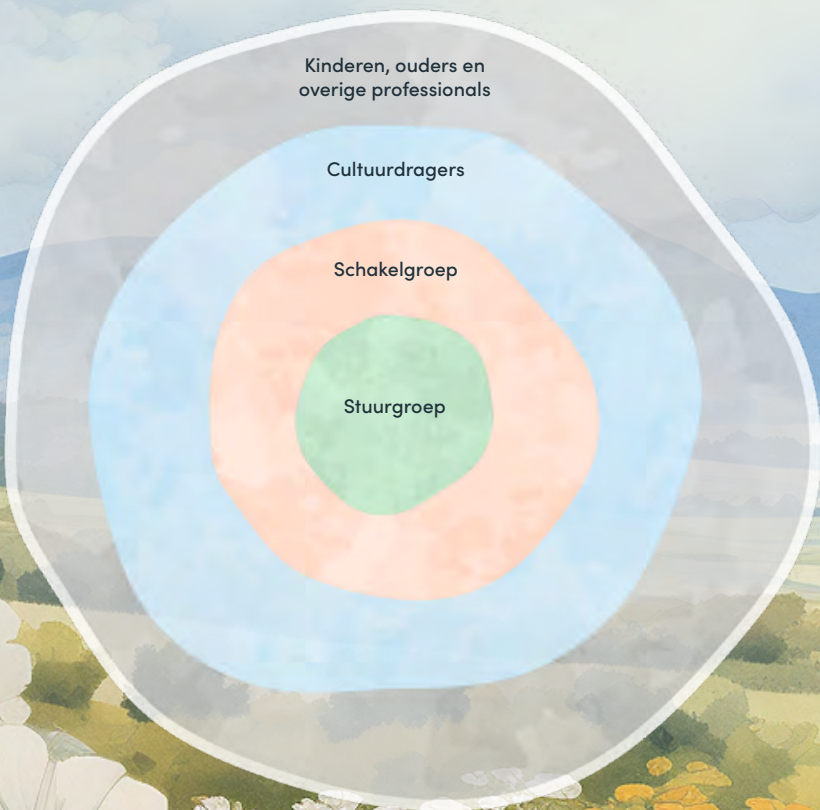
Klantreizen

Vivera Sociaal Wijkteam (het wijkteam van de gemeente) heeft klantreizen voor jonge thuiszitters gemaakt: een mooi voorbeeld hoe organisaties zelf invulling geven aan de doelen van het convenant.

Overdracht aan de opgezette organisatie

Zelfstandig de beweging verder brengen

Een samenwerking tussen zoveel organisaties en de coördinatie van allerlei verschillende activiteiten vraagt om een goede organisatie. De basis is neergezet door de kwartiermaker en secretaris van het convenant die samen aan de basis hebben gestaan van een stuurgroep met gedelegeerden uit het OOGO+. Vanuit de proeftuinen en actieve interactie met organisaties is een club van cultuurdragers gevormd: de koplopers in deze transitie die met de juiste mindset uitdagingen anders aanpakken. Een afvaardiging van deze cultuurdragers vormt de schakelgroep: de schakel tussen de stuurgroep en professionals op de werkvloer die het overzicht behoudt over alle lopende activiteiten die onder het convenant vallen. Nu de eerste resultaten worden geboekt is de volgende stap de overdracht aan de organisatie die het convenant draagt. Dit doen we met een instrument voor elke groep.

Monitor

Van het convenant naar het sturen op doelen en resultaten met een monitor voor de **stuurgroep**

Wat doen wij samen in Zwijndrecht gebied van het recht op opvang en onderwijs en langdurig thuisblijven?					
Wat doen we samen?	Waarom?	Waarom?	Waarom?	Waarom?	Waarom?
1. Samenwerken aan de opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.
2. Samenwerken aan de opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.
3. Samenwerken aan de opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.	Om de opvang te verbeteren en de opvang te versnellen.

Programmering

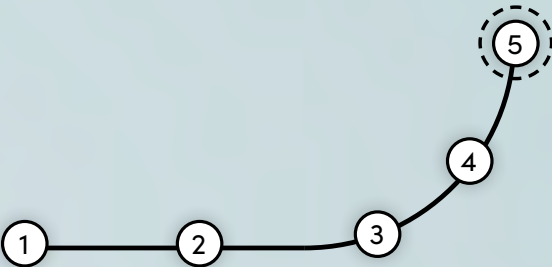
Van startbeelden naar een programmering om overzicht te houden over activiteiten voor de **schakelgroep**

Nieuwsbrief

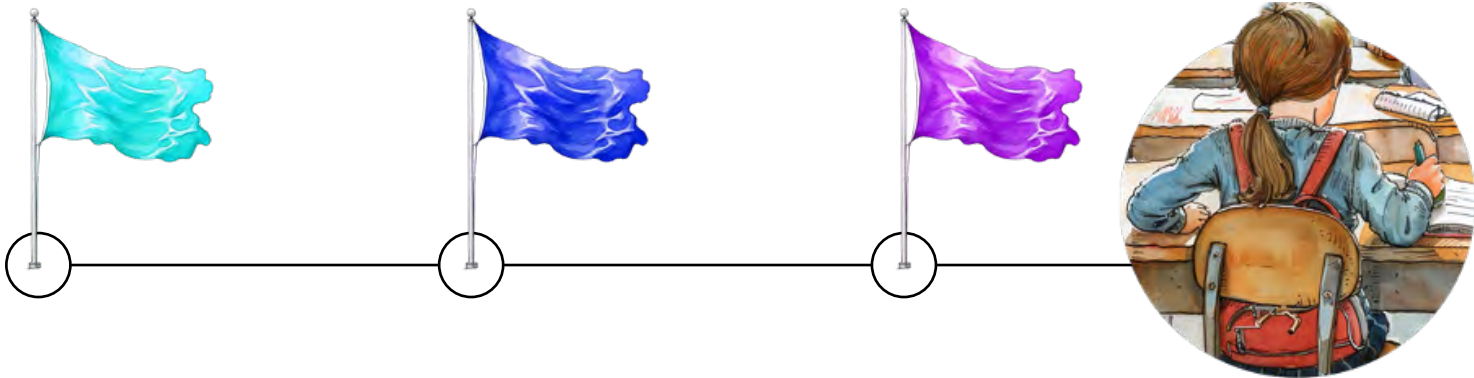
Een nieuwsbrief voor de **cultuurdragers** in de bredere achterban van alle organisaties

Wat komt hierna?

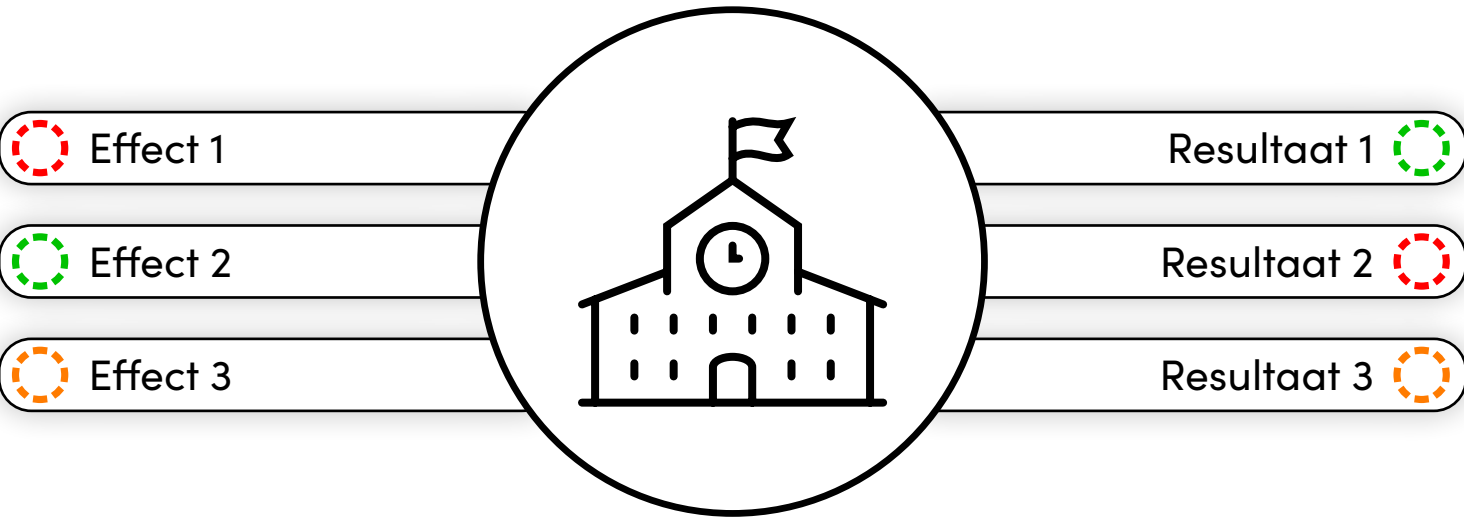
Verplaats de focus naar effecten en resultaten

Doelen, commitment en instrumenten zijn ontwikkeld en worden gebruikt. Dat betekent dat de samenwerking in het convenant zich meer gaat richten op het monitoren van de voortgang: leiden de acties tot de gewenste effecten die uiteindelijk tot de gestelde doelen leiden.

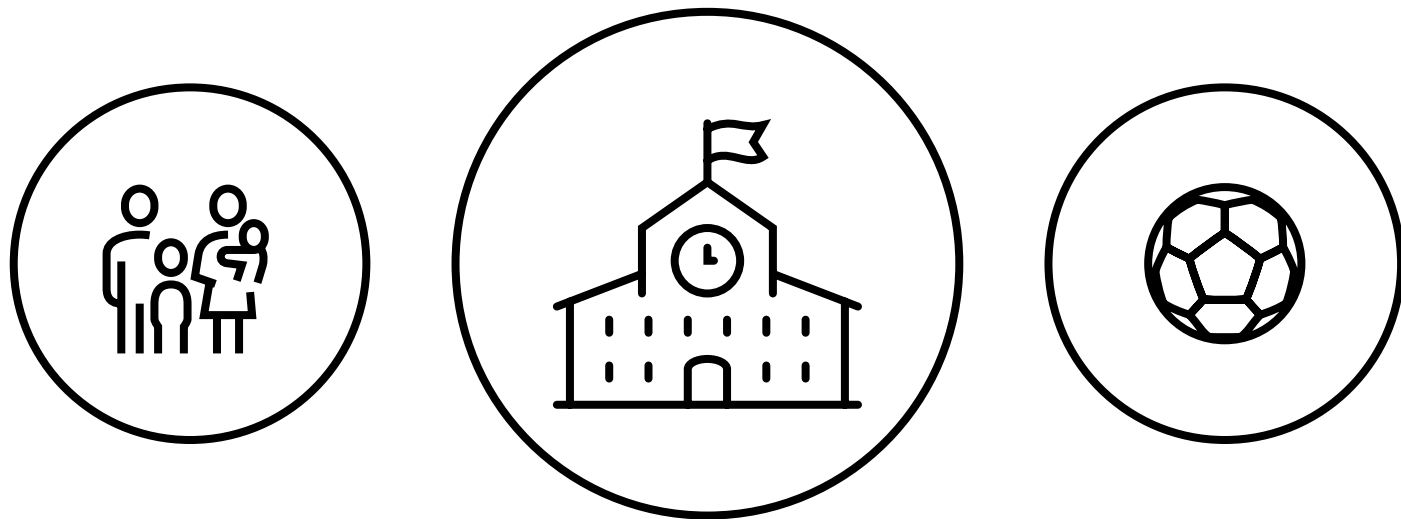
Spreek met elkaar over de versterkte leefomgeving

Voor de lange termijn werken jullie niet aan het wegnemen van de negatieve effecten, maar aan het creëren van een positieve samenleving: het versterken van de sociale basis / de leefomgeving.

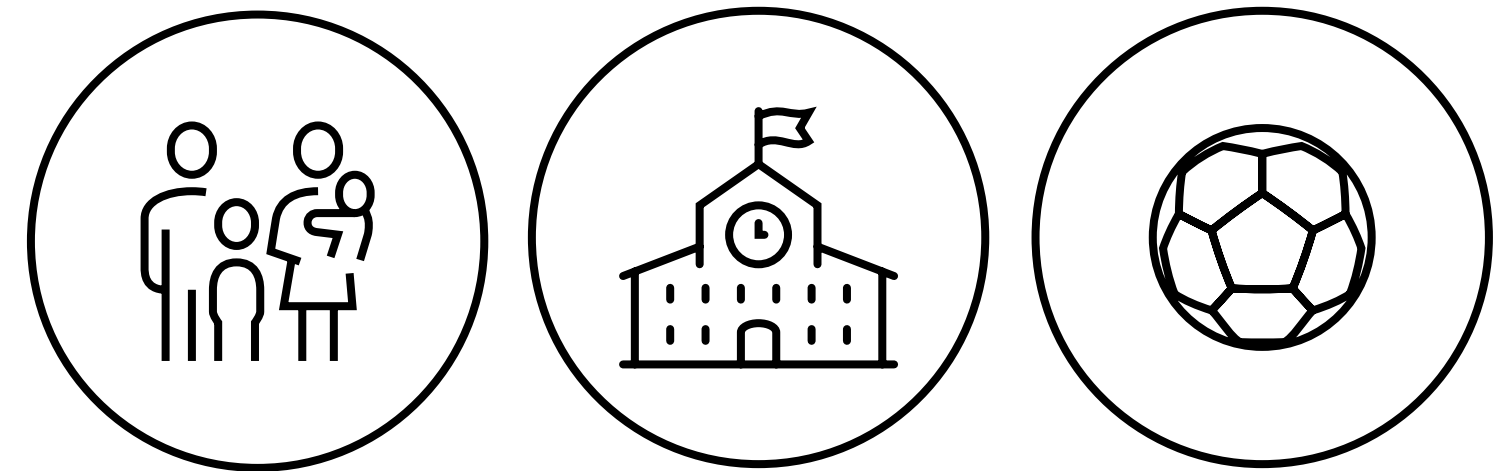
Hou taal en instrumenten simpel en eenduidig

De huidige activiteiten laten zien dat dit convenant (logischerwijs) gericht is op het versterken van de onderwijskant van de leefomgeving, waarbij ook het persoonlijke en gemeenschappelijke deel af en toe profiteren.

Samen optrekken met 'Veerkrachtige buurten'

Daarbij is het programma 'Veerkrachtige Buurten' de belangrijkste partner. Vanuit dat programma wordt de totale sociale basis versterkt. De sociale basis vormt een duurzame oplossing voor de gestelde ambitie. Zorg daarom voor gelijke taal en monitoring tussen de SWA en Veerkrachtige Buurten zodat effecten, acties en resultaten goed in beeld kunnen worden gebracht.

Aangesloten organisaties

jong jgz
groeit met je mee.

onderwijsgroep
ZHW
PO & VO

yes!
kinderopvang
Buitengewoon betrokken

leerplicht
+voortijdig schoolverlaten **zhz**

 Samenwerkingsverband
Drechtsteden

 De Benjamin
Peuteropvang
Buitenschoolse opvang ALS THUIS

lev scholengroep
west nederland
onderwijs met de Bijbel als basis

NESTAS
scholengroep

pil
kinderopvang & onderwijs

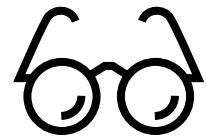
spon

 **Ds. Abraham
Hellenbroekschool**
BIJBELGETROUW, LIEFDEVOL & BETROKKEN

Sociaal Wijkteam
Vivera

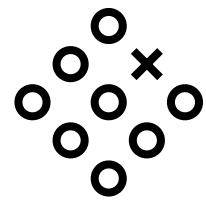

Onze vier vaste stappen

Verscherpen

We verscherpen je opdracht, waartoe ben je op aard. Met een afgebakende rol, en realistische doelen als gevolg. Uitkomst is een scherpe **positionering** van jouw organisatie en een sterke basis voor **betere besluitvorming**.

Verankeren

We werken jullie positionering uit tot een strak verhaal, de basis om met stakeholders in gesprek te gaan en commitment te vragen. Uitkomst is een **concreet, gedragen plan**, waarin je partners kunt betrekken om samen te werken, inclusief vervolgstappen.

Versnellen

We gaan samen aan de slag: partners weten waar ze voor opgesteld staan en zijn gemotiveerd bij te dragen aan jouw doel. Uitkomst is een **geactiveerd netwerk**, dat actief de **juiste informatie** deelt en **concrete stappen** zet.

Verzilveren

We laten zien waar jullie succesvol zijn, en vertalen de uitkomsten van jullie samenwerking naar andere relevante partijen in het netwerk. Uitkomst is **impact** voor jullie eindgebruiker, en **inzicht in de voortgang** richting jullie doelstellingen.

Met Silo35 werken we met teams die verantwoordelijk zijn voor grote, abstracte opgaven die alleen samen met andere teams en vaak andere organisaties kunnen worden aangepakt. Zo'n opgave bestaat uit meerdere onderdelen, met informatie verspreid over verschillende mensen en organisaties. Hoe ontwikkel je dan een gezamenlijke koers waar mensen zich aan willen verbinden en op kunnen samenwerken? Silo35 helpt daarbij met concrete producten en instrumenten die stap voor stap invulling geven aan die koers.

Benieuwd wat Silo35 voor jouw organisatie kan betekenen?

Neem contact op met Joy via:

+31 6 54203255

joy@silo35.nl

Of neem een kijkje op onze website

www.silo35.nl